

BQXK-nın Azərbaycandakı Nümayəndəliyinin bağlanması ilə bağlı tez-tez verilən suallar

Beynəlxalq Qızıl Xaç Komitəsi (BQXK) münaqişə ilə əlaqədar yaranmış humanitar ehtiyacları qarşılamaq məqsədilə Azərbaycanda 1992-ci ildən fəaliyyət göstərir. BQXK üç onillikdən çox müddətdə münaqişə ilə əlaqədar saxlanılan şəxslərin təxirəsalınmaz və başlıca ehtiyaclarını qarşılamaq, zərərçəkmiş icmalara psixoloji dəstək göstərmiş, hakimiyyət orqanlarına münaqişə ilə əlaqədar itkin düşmüş şəxslərin taleyini aydınlaşdırmağa kömək etmiş, beynəlxalq humanitar hüququ təbliğ etmiş, mina riskləri və təhlükəsiz davranışa dair məlumatlılığı artırmaq məqsədilə layihələr həyata keçirmişdir. Biz, həmçinin münaqişə ilə əlaqədar saxlanılan şəxslərin saxlanma şəraiti və onlarla rəftarı monitorinq etmək və ailələri ilə əlaqə saxlamalarına kömək məqsədilə başçəkmələr həyata keçirmişik.

Biz, Azərbaycan Qızıl Aypara Cəmiyyəti və Qızıl Xaç və Qızıl Aypara Cəmiyyətlərinin Beynəlxalq Federasiyası ilə koordinasiya şəraitində münaqişənin təsirinə məruz qalmış icmaların üzləşdikləri çətinlikləri yüngülləşdirmək üçün çalışmışıq.

BQXK Azərbaycandakı ofisini hansı səbəbə görə bağlayır?

Azərbaycan Respublikasının hakimiyyət orqanlarının qərarından sonra BQXK 2025-ci ilin sentyabr ayında ölkədəki ofisini bağlayacaq. BQXK beynəlxalq humanitar hüququn himayəsi altında olan şəxslərə münasibətdə öhdəliklərinə sadıqdır və işlərimizin gələcəyi ilə bağlı Azərbaycanın hakimiyyət orqanları ilə dialoq aparılır. Bizim ölkədəki fəaliyyətimiz və mövcudluğumuz həmişə hakimiyyət orqanlarının razılığından asılıdır. Hakimiyyət orqanları ilə mövcud olan konfidensial və ikitərəfli dialoqa hörmət əlaməti olaraq aparılan müzakirələrin təfərrüatları barəsində məlumat verməyəcəyik.

Azərbaycanda hansı fəaliyyətləri həyata keçirmisiniz?

30 ildən çox müddətdir ki, BQXK Azərbaycanın humanitar mənzərəsinin bir hissəsi olmaqla, insan şərəf və ləyaqətinə, eləcə də uzunmüddətli dayanıqlılığa prioritet verməklə münaqişənin təsirinə məruz qalmış şəxslərin ehtiyaclarını qarşılayırdı.

BQXK insanlıq, neytrallıq, qərəzsizlik və müstəqillik daxil olmaqla, humanitar prinsiplər və Cenevrə Konvensiyaları əsasında ona həvalə edilmiş unikal mandatını rəhbər tutaraq, Azərbaycanda münaqişənin eskalasiya dönəmləri daxil olmaqla, münaqişənin təsirinə məruz qalmış insanların ehtiyaclarını qarşılamaq üçün çalışırdı. BQXK-nın humanitar fəaliyyəti münaqişənin təsirinə məruz qalmış icmaların, hakimiyyət orqanlarının və yerli tərəfdaşların ehtiyaclarının başa düşülməsinə və onlarla bilavasitə qurulan münasibətlərə əsaslanırdı.

Təşkilat Azərbaycandakı fəaliyyətini tamamladığı bir zamanda bu illər ərzində qurulmuş münasibətlər, sistemlər və bölüşülmüş təcrübələr gələcəkdə Azərbaycanın hakimiyyət orqanları və Azərbaycan Qızıl Aypara Cəmiyyəti ilə münasibətlərimizi formalaşdırmağa davam edəcək.

1992-ci ildən bəri həyata keçirdiyimiz fəaliyyətlər barəsində daha ətraflı məlumat almaq üçün fotoşəkillər qalereyası, o cümlədən faktlar və rəqəmlər sənədinə nəzər salın.

Azərbaycanda dəstək göstərdiyiniz icmalar necə olacaq?

Bilirik ki, saxlanılan yaxınları haqqında xəbərləri BQXK-dan alan ailələr üçün ölkədəki ofisin bağlanması qeyri-müəyyənlik və narahatlıq hisslərinə gətirib çıxaracaq. Hakimiyyət orqanları bu işi öz üzərinə götürüb, saxlanılan şəxslər və onların ailələri arasında ünsiyyətə şərait yaratmağa davam edəcəklər. BQXK beynəlxalq humanitar hüququn himayəsi altında olan şəxslərə münasibətdə öhdəliklərinə sadıq qalacaq. BQXK-nın müvafiq mandatına və Cenevrə Konvensiyaları əsasında öhdəliklərinə müvafiq olaraq Azərbaycanın hakimiyyət orqanları ilə dialoq davam etdirilir.

İtkin düşmüş şəxslərin ailələrinə dəstək kimi digər qalan fəaliyyətlərimiz milli hakimiyyət orqanlarına təhvil verilib. Azərbaycan Respublikası Əsir və itkin düşmüş, girov götürülmüş vətəndaşlarla əlaqədar Dövlət Komissiyası meyit qalıqlarının axtarışı və şəxsiyyətinin müəyyən edilməsi fəaliyyətini davam etdirəcək.

Biz, Azərbaycan və Ermənistanın Dövlət Komissiyaları arasında əməkdaşlığı dəstəkləyir və onların birgə səylərinin nəticəsində itkin düşmüş şəxslərin ailələrinin uzun müddət gözlədikləri cavabları alacağına ümidvarıq. Hər iki tərəfdən müraciət olduğu halda neytral vasitəçi qismində onların arasındakı dialoq və fəaliyyətlərə dəstək göstərməyə hazırıq.

Azərbaycandakı insanlar BQXK ilə necə əlaqə saxlaya bilər?

Azərbaycanda həyata keçirdiyimiz fəaliyyətlərin hamısı dayandırılacaq və ölkədəki ofisimiz bağlanacaq. İtkin düşmüş şəxslərin ailələrinə dəstək kimi digər qalan fəaliyyətlərimiz milli hakimiyyət orqanlarına təhvil verilib.

Əlavə suallarınız olduğu təqdirdə BQXK-nın internet sahifəsindəki [Contact Us](#) bölməsinə keçib, müraciətinizi yazılı şəkildə bildirə bilərsiniz.

BQXK Azərbaycanda işlədiyi müddətdə itkin yaxınımın tapılması üçün müraciət etmişdim. Bu iş bəs necə olacaq?

Biz Azərbaycan Respublikası Əsir və itkin düşmüş, girov götürülmüş vətəndaşlarla əlaqədar Dövlət Komissiyası ilə yaxından əməkdaşlıq edirdik. İtkin düşmüş şəxslər haqqında toplanılmış məlumatlar onların ailələrinin razılığı əsasında Dövlət Komissiyasına təhvil verilib. Dövlət Komissiyası ailələrə cavablar vermək üçün itkin düşmüş şəxslərin taleyinin aydınlaşdırılması işini davam etdirəcək və əlavə məlumata ehtiyac olduqda Dövlət Komissiyası ilə əlaqə saxlanıla bilər.

Azərbaycandan kənarda baş vermiş münaqişələr ilə əlaqədar itkin düşmüş şəxslərlə bağlı Azərbaycan Qızıl Aypara Cəmiyyəti ilə əlaqə saxlayın.

BQXK ölkədəki ofisini gələcəkdə yenə açə biləcəkmiz?

Neytral, humanitar təşkilat olaraq öz mandatımızı həyata keçirməyə hazırıq. Bizim ölkədəki fəaliyyətimiz və mövcudluğumuz həmişə hakimiyyət orqanlarının razılığından asılıdır.

Azərbaycanda saxlanılan erməniəsilli saxlanılan şəxslərin statusu nədir? Onlara baş çəkmək sizin mandatınıza daxil deyil?

Azərbaycanın hakimiyyət orqanları tərəfindən bizə məlumat verilmiş münaqişə ilə əlaqədar saxlanılan bütün şəxslərə baş çəkmişik. BQXK beynəlxalq humanitar hüququn himayəsi altında olan şəxslərə münasibətdə öhdəliklərinə sadıqdır və işlərimizin gələcəyi ilə bağlı Azərbaycanın hakimiyyət orqanları ilə dialoq aparılır. Bizim istənilən ölkədə saxlanılan şəxslərə baş çəkmək imkanımız milli hakimiyyət orqanlarının razılığından asılıdır.

Azərbaycanın hakimiyyət orqanlarının təşkilatın ölkədəki fəaliyyətini dayandırmaq qərarının səbəbləri barəsində BQXK ictimaiyyətə bəyanat verəcəkmi?

Biz, Azərbaycanın hakimiyyət orqanlarının verdiyi qərar barəsində şərh vermək iqtidarında deyilik.

Ermənistandakı itkin düşmüş şəxslərin ailələrin yaxınlarının taleyi ilə bağlı işləri necə davam etdirəcəksiniz?

Ermənistanda itkin düşmüş şəxslər və onların ailələri bağlı fəaliyyətimiz davam edəcək. Hazırda 2020 və 2023-cü ilin eskalasiyaları ilə əlaqədar barəsində məlumat olmayan şəxslərin ailələrinə “Müşayiət” proqramı vasitəsilə dəstək göstəririk. Biz, məlumat mübadiləsi, eləcə də bilik və bacarıqların təkmilləşdirilməsi vasitəsilə Ermənistanın Əsir və itkin düşmüş, girov götürülmüş vətəndaşlarla əlaqədar Agentliklərarası Komissiyası və məhkəmə-tibbi ekspertiza xidmətləri kimi dövlət qurumlarına dəstək göstəririk.

Biz, Azərbaycan və Ermənistanın Dövlət Komissiyaları arasında əməkdaşlığı dəstəkləyir və onların birgə səylərinin nəticəsində itkin düşmüş şəxslərin ailələrinin uzun müddət gözlədikləri cavabları alacağına ümidvarıq. Hər iki tərəfdən müraciət olduğu halda neytral vasitəçi qismində onların arasındakı dialoq və fəaliyyətlərə dəstək göstərməyə hazırıq.

Azərbaycanda saxlanılan şəxslərin ailələri ilə əlaqə saxlamağa davam edəcəksinizmi?

Saxlanılan şəxslərin ailələri ilə BQXK-nın Ermənistandakı Nümayəndəliyi əlaqə saxlamağa davam edəcək, həmin ailələr nümayəndəliyə gəlmək və ya söhbət etmək istədikləri halda ofisin qapıları onlar üçün açıq olacaq. Münaqişə ilə əlaqədar saxlanılan şəxslərlə bağlı gələcək işimizə dair Azərbaycanın hakimiyyət orqanları ilə dialoqumuzu davam etdiririk. Yeni məlumatlar olan kimi və olduğu zaman bu məlumatları onların ailələri ilə bölüşəcəyik.

BQXK Azərbaycanı tərk etdikdən sonra Azərbaycan Qızıl Aypara Cəmiyyəti ilə münasibətlərini davam etdirəcəkmi?

Həm BQXK, həm də Azərbaycan Qızıl Aypara Cəmiyyəti Beynəlxalq Qızıl Xaç və Qızıl Aypara Hərəkatının üzvləridir. BQXK, Azərbaycan Qızıl Aypara Cəmiyyəti ilə birlikdə öhdəçilik və humanitar

fəaliyyətindən qaynaqlanan və illər ərzində yaranmış işgüzar münasibətlərini davam etdirmək niyyətindədir.